

«Людина починається там і тоді,
де і коли вона починає мислити проектно».

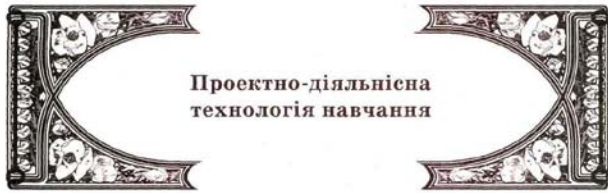
Н. В. Маслова

«Проектна діяльність як інноваційна форма роботи»

Віртуальна виставка

Проектно-діяльнісна технологія навчання

"Людина починається там і тоді,
де і коли вона починає мислити проектно".
Н.В. Маслова

Навігація:

1. Проектність — універсальна здатність людського мислення.
2. Історія виникнення методу проектів.
3. Вибір теми проекту.
4. Типологія освітніх проектів.
5. Етапи роботи над проектом.
6. Результати проектної діяльності.
7. Застосування проекту, рефлексія.
8. Оцінювання результатів проектування.
9. Висновки.

1. Проектність — універсальна здатність людського мислення.

Дитинство — це колиска життєвих планів. Те, про що мріється в ці роки, у подальшому житті набирає сили, маючі вплив.

Доктор психологічних наук Н.В. Маслова у своїх дослідженнях з виховання цілісної особистості стверджує, що мрії, ідеї як інструменти планування життя дані людині природою. "Мрія відповідає на питання: яким я хочу бути серед людей насправді. Мрія несе функцію проекту, моделі майбутнього. У ній у символічно-образному згортанні "запакований" ідеальний план бажань, потреб особистості та шляхи реалізації його, тактика дій та азімут руху до нього, психологічний важіль, сила та енергія досягнення бажаної мети.

Від людини Світ чекає не чисту мрію та породжену нею творчість. Якщо немає мрії — немає і життєвого плану. Саме в дитині та шкільні роки складаються особливі механізми мислення та розкриваються можливості мозку, пов'язані з формуванням проектного мислення. Відомо, що якщо людина не оволодіє якимись візніми у певний період розвитку, то в подальшому вона практично не здатна цього навчитися, наприклад, говорити (ефект дітей Мауглі). Ця особливість пов'язана з тим, що той або інший навик визначається формуванням та активізацією певних зв'язків між нейронами головного мозку. Оскільки в уяві неможливо проектно не можна пропустити дитячий та шкільний вік" [6, с. 129-130].

Завдання шкільної освіти — допомогти учням оволодіти проектним мисленням, даним людині від природи.

Слово "проект" у перекладі з латини означає "кинути вперед". Фактично проект — це будь-який задум, що має мету, термін та конкретні кроки реалізації. Однак суть навчального поняття "проект" кожен дослідник формулює самостійно. Ознайомимося із найбільш цікавими визначеннями.

П. Архангельський: "Організація й виконання певного цілового завдання".

Л. Гур'єв: "Змістовно обґрунтована і документально оформлена ініціатива, спрямована на досягнення освітньої мети в межах певного часу".

І. Ермаков: "Результативна дія, прототип, прообраз передбачуваного або можливого об'єкта, стану".

І. Зимня: "Творча діяльність, проблема за формою подання матеріалу, практична за формою його застосування, інтелектуально насичена за змістом, яка відбувається в умовах постійного конкурсу думок".

С. Кримський: "Систематична форма організації діяльності у взаємозв'язку її теоретичних та практичних аспектів".

Б. Полат: "Узагальнена модель визначення способу досягнення поставленої мети, алгоритму плановальної діяльності".

О. Пометун, Л. Пироженко: "Цільовий акт діяльності, в основу якого покладено інтереси людини".

А. Самохіна: "Цілісна, складна робота, яка передбачає різні види діяльності, де оцінюють остаточний продукт".

А. Цимбалару: "Низка спланованих задалегідь послідовних дій, спрямованих на досягнення результату проектування".

Проектування сьогодні найбільш поширений вид інтелектуальної діяльності. Велика кількість гуманітарних проектів і в журналістиці, і на телебаченні, і в усіх сферах мікро- і макросоціуму майже позбавила технічного звучання цього поняття.

Метод проектів завжди принускає рішення якійсь проблеми, яка передбачає з одного боку, використання різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого — інтеграцію знань, умінь з різних галузей науки, техніки, технології, творчих галузей.

Про важливість інформації, отриманої в проекційно-діяльничому процесі, С.Л. Рубінштейн писав: "Коли говорити, що людина як і вовк, не вядриває, а лише засвоює вже здобуті знання, це означає лише те, що вона не відкриває їх для людства, але особисто для себе все ж повинна відкрити. Людина достеменно володіє лише тим, що вона сама здобуває власною працею" [11, с. 34].

Реалізація методу проектів на практиці веде до зміни позиції вчителя. Із носія готових знань він перетворюється на організатора пізнавальної діяльності своїх учнів. Гуманізм, увага та повага до особистості учня, позитивні почуття, думки, спрямовані на тільки на навчання, але і на розвиток особистості учня — важлива ознака проектного підходу.

Богосвятська Анна-Марія.

Проектно-діяльнісна технологія навчання / Анна-Марія Богосвятська // Всесвітня література та культура в навчальних закладах України : наук.-метод. журн. — 2013. — № 3. — С. 20 — 27. — Бібліогр.: с. 27 (13 назв).

У статті аналізується проектність як універсальна здатність людського мислення, окреслено історію виникнення методу проектів, типологію освітніх проектів, етапи роботи над проектом.

Сазоненко Г.

Педагогічні технології / Г. Сазоненко //
Хімія. Біологія. Бібліотека. – 2009. – № 9. –
С. 4–126.

Розглядаються методологічні підходи до впровадження перспективних освітніх технологій у процесі експериментально-пошукової роботи. Науковці, педагоги Українського гуманітарного ліцею Національного університету імені Тараса Шевченка, під керівництвом його директора, Г. С. Сазоненко, народного учителя України, об'єднали свої зусилля для пошуку нового змісту освіти, творення педагогічних систем, заснованих на філософії дитиноцентризму, українознавства, життєтворчості, в центрі якої – плекання громадянина України, людини-творця.

74.104

П 79

Проектні технології у дошкільному навчальному закладі : посіб. / упоряд. Ю. Д. Буракова. – Х. : Основа, 2009. – 204 с.

У посібнику дається теоретичне обґрунтування доцільності впровадження проектних технологій у дошкільному навчальному закладі та пропонується ціла низка різноманітних за тематикою практичних розробок проектів, складених відповідно до вікових особливостей дошкільників.

Лазарев В. С.

Новое понимание метода проектов в образовании / В. С. Лазарев // Педагогика. – 2011. – № 10. – С. 3–11. – Библиогр.: 6 наим.

НОВОЕ ПОНИМАНИЕ МЕТОДА ПРОЕКТОВ
В ОБРАЗОВАНИИ
В.С.ЛАЗАРЕВ

Аннотация. Обсуждается проблема эффективного включения учащихся в проектную деятельность. Обосновывается необходимость и возможность, опираясь на достижения педагогики, психологии и проектирования, по-новому осмыслить назначение метода проектов и строить его применение на современной теоретической базе.

The problem of effective inclusion of pupils into project activities is discussed. The author proves the necessity and possibility of rethinking the purpose of project method on the basis of pedagogical, psychological and project-designing achievements and its application within modern theoretical framework.

Ключевые слова. Проект, проектирование, метод проектов, проектная деятельность учащихся, практический интеллект, формирование умственных действий.

Design, project-designing, project method, project activity of students, practical intelligence, formation of mental actions.

Последние 20-летие характеризуется нарастающим давлением на школу со стороны властных структур и общественности. От нее требуют качественного обновления, не удовлетворяясь ни ее сегодняшним состоянием, ни происходящими в ней переменами.

Факторы обновления оказывают все более сильное воздействие на школу, и нет оснований ожидать, что в последующем оно ослабнет. Развивающееся общество предъявляет новые и все более высокие требования к результатам обучения и воспитания школьников. Чтобы не отставать от времени, не говоря уже о том, чтобы опережать его, школьное образование должно качественно изменяться. Выдвижение национальной образовательной инициативы "Наша новая школа" и введение Государственных образовательных стандартов нового поколения стали

следствием понимания этого. Отвечая вызовам времени, российские школы с большей или меньшей активностью и адекватностью изменяют содержание и способы своей работы.

Одной из наиболее значительных новаций последнего десятилетия стал метод проектов, применение которого в нашей стране было запрещено в 1932 г. и интерес к которому вернулся только в конце XX в. За рубежом в разных вариантах этот метод используется давно.

Метод проектов хорошо совместим с различными моделями развивающего образования, потенциально его применение позволяет решать разнообразные дидактические задачи, но сегодня он используется неэффективно. Во-первых, неоправданно сужается область его применения, а во-вторых, изменения, которые произошли в педагогике, психологии и проектировании со времени появления идеи метода проектов, позволяют существенно модернизировать его теоретическую базу и формы применения.

В этой статье мы хотим предложить новое видение того, зачем и как следует включать учащихся в проектную деятельность.

Понятия проекта и проектирования. Начнем с тех изменений, которые произошли в середине XX столетия в понимании проекта и проектирования. Разобраться в этом важно, поскольку нередко в образовательной практике, да и в теоретических изысканиях проектом называют то, что, по сути, им не является. Конечно, при желании реализацией проекта можно назвать любой продукт

Обсуждается проблема эффективного включения учащихся в проектную деятельность. Обосновывается необходимость и возможность, опираясь на достижения педагогики, психологии и проектирования, по-новому осмыслить назначение метода проектов и строить его применение на современной теоретической базе.

СУТЬ ТА СТРУКТУРА ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Юлія КОТЕЛЯНЕЦЬ (Кіровоград)

В статті розкривається сутність, ознаки та структура проектної діяльності студентів.

В статті розкривається сутність, структура і етапи проектної діяльності студентів.

Ключові слова: проект, проектна діяльність, метод проектів, ознаки навчальних проектів, педагогічні методи проектної діяльності.

У сучасних умовах розвитку системи освіти вагомого значення набуває впровадження інновацій у традиційну класно-урочну систему, що виражається в пошуку нових форм організації навчання. До інноваційних методів навчання належить і метод проектів.

У педагогічній літературі поняття «проект» (від лат. кинутий уперед – задум, план) визначається, по-перше, як результат перетворювальної діяльності; по-друге, як мета і результат проектування.

Проектна діяльність як культурна форма, що використовує філософські, культурологічні та психолого-педагогічні знання, історично оформилась у наслідок переходу від проектування матеріальних об'єктів до проектування систем діяльності. Проблема

проектної діяльності як педагогічного явища з кінця ХХ століття стала предметом дослідження вітчизняних та зарубіжних учених (О.Анісімов, В.Беспалько, І.Бухтіярова, О.Гребешківа, Ю.Громико, С.Зайр-Бек, Г.Ільїн, Н.Матяш, О.Прикот, В.Симоненко, В.Слободчиков, С.Яшук, О.Коберник та ін.).

На сучасному етапі поняття «проектна діяльність» у педагогіці розглядається у двох аспектах:

1) у контексті педагогічного проектування як процесу розробки окремими педагогами або колективами вчителів цілей і конструктивних схем їх досягнення, теоретичних моделей — навчально-виховних програм і методик їх застосування;

2) як проектна діяльність учнів — складова навчальної діяльності, якій притаманні риси професійної педагогічної діяльності.

В основі визначення методу проектів як комплексного методу навчання лежить бачення

74.580

К 73

Котелянець Ю.

Суть та структура проектної діяльності студентів / Ю. Котелянець // Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2011. – Вип. 97. – С. 143–146. – Бібліогр.: 9 назв.

В статті розкривається сутність, ознаки та структура проектної діяльності студентів.

74.580

НЗ4

Лисенко Людмила Олександрівна.

Метод проекту як пріоритетний напрям розвитку творчого потенціалу учнів ЗНЗ / Л. О. Лисенко // Наукові записки КДПУ. Серія: Педагогічні науки / ред кол.: В. В. Радул [та ін.]. – Кіровоград : КДПУ, 2012. – Вип. 103. – С. 176–183.

**МЕТОД ПРОЕКТУ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМ
РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ УЧНІВ ЗНЗ**

Людмила ЛИСЕНКО (Кіровоград)

Статтю присвячено особливостям та ролі методу проектів як пріоритетного напрямку розвитку творчого потенціалу учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

Статья посвящена особенностям и роли метода проектов как приоритетного направления развития творческого потенциала учеников общеобразовательных учебных заведений.

Ключові слова: метод проектів, пріоритетний напрям, творчі здібності, навчальний процес, індивідуальна й колективна діяльність.

Розширення економічних, політичних та культурних зв'язків між країнами, розвиток міжнародних засобів масової комунікації, міждержавна інтеграція в галузі освіти й, отже, розширення можливостей одержання якісної освіти не тільки в себе в країні, а й за кордоном сприяють підвищенню статусу іноземної мови як засобу спілкування та взаєморозуміння. Практичне володіння іноземними

Статтю присвячено особливостям та ролі методу проектів як пріоритетного напрямку розвитку творчого потенціалу учнів загальноосвітніх навчальних закладів.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ

Анжеліка ЦИМБАЛАРУ, канд. пед. наук, старший науковий співробітник лабораторії педагогічних інновацій Інституту педагогіки АПН України

Педагогічне проектування: сутність, ознаки, характеристика

Зовнішні фактори розвитку суспільства, соціальні запити якого має виконувати українська школа, викликають необхідність поглибити проектні, прогностичні компоненти діяльності сучасного вчителя. Так, динамізм трансформацій у всіх сферах життєдіяльності людини зумовлює зростання темпів накопичення знань, що вимагає відмови від розуміння освіти як отримання готових знань і сприймання вчителя як їхнього носія та транслятора.

Зростання темпів трансформаційних процесів також призводить до того, що традиційна схема, коли наука повністю забезпечувала вчителя інноваційними методичними розробками, які проходили необхідні етапи експериментування та апробації, не спрацює. Швидкі темпи накопичення наукового знання призводять до морального сфарилювання розробок ще до того, як вони увійдуть у масову практику. Тому вчитель має володіти вміннями самостійно моделювати, конструювати нові, інноваційні прийоми, методи, технології навчання, прогнозувати, планувати як власну діяльність, так і діяльність учнів, а також її результати, створювати освітні проекти, які мають відповідати потребам учня, бути ефективними та педагогічно виправданими. За словами Ю.Громико, нині жодні новостворення та інновації в площині педагогічної науки не можуть розглядатися серйозно, якщо вони не мають наукового обґрунтування проекту, який пропонує відповідні статті. Щоб запобігти невиправдані експериментам над дітьми, перш ніж залучити вчителя до розробки та впровадження інновацій, його слід цілеспрямовано готувати до цієї діяльності. Можливості для цього відкриває оволодіння методологією педагогічного проектування.

Ще одним зовнішнім фактором — глобалізація та технологізація всіх сфер життєдіяльності суспільства, яка потребує не лише декларації цілісності освітнього процесу, а й спрямованості на «формування у дітей і молоді цілісної наукової картини світу і сучасного світогляду, здібностей і навичок самостійного наукового пізнання» [Кремь В.М. Формувати людину інноваційної культури // Освіта. — 2006. — № 31. — С. 7] через впровадження інтеграції та синтезу наук з освітньої практики. Це вимагає від сучасного вчителя вміння забезпечувати певну частку цілісної освітньої технології, що, у свою чергу, потребує узгодження та координації його діяльності з діяльністю всіх учасників освітнього процесу. Особливого значення набуває в сучасному світі спроможність взаємодіяти з людь-

ми, які мають різний соціальний статус або об'єднані в різні угруповання. Такі можливості відкриває оволодіння методологією педагогічного проектування. Методологи говорять про проектну парадигму історії науки.

Отже, зміна наукових парадигм, швидке зростання наукового знання, технологізація засобів його вироблення привели до необхідності розвитку нового типу організаційної культури діяльності — проектно-технологічного (за В.Нікітіним, О.Новіковим). Тому реалізація основних напрямів державної політики України у сфері освіти (Закон України «Про загально середню освіту», Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті, Державний стандарт початкової загальної освіти та базової і повної середньої освіти, Державна програма «Вчитель», Закон України «Про інноваційну діяльність», Державна цільова соціальна програма «Школа майбутнього» на 2007–2010 рр.) стосується перетворень у професійній діяльності сучасного вчителя, актуалізуючи якісно нову його функцію — проекту.

На розвиток теорії педагогічного проектування спрямовані дослідження П.Балабанова, Л.Гур'є, О.Кеберника, Н.Лантевої, А.Літоцького, Н.Масюкової, О.Моїсєєвої, В.Пальчевського та ін. Аналіз психолого-педагогічної літератури доводить, що, незважаючи на достатню кількість робіт, які висвітлюють різні аспекти педагогічного проектування, залишається коло питань, які потребують додаткових досліджень, теоретичного та експериментального обґрунтування цієї сфери. Так, потребує розробки система підготовки вчителя до педагогічного проектування в науково-методичній роботі загальноосвітнього навчального закладу; система вимірювання та оцінювання ефективності організації та здійснення проектної діяльності вчителя; створення банку даних педагогічних проектів, які ефективно впроваджуються в школі.

Таким чином, актуальність означеної проблеми визначається розумінням педагогічного проектування як якісно нового виду діяльності сучасного вчителя, який має бути методично забезпечений, та необхідністю формування у нього навичок педагогічного проектування як провідної умови модернізації сучасної школи.

Термін «проекування» запозичений педагогічною наукою з техніки та будівництва. Тому його функціонування в площині педагогічної галузі потребує уточнення. Педагогічна сутність проектування обумовлена

Цимбалару А.

Організація проектної діяльності сучасного вчителя / А. Цимбалару // Початкова освіта. — 2008. — № 32. — С. 16–31 : табл. — Бібліогр.: 9 назв.

В статті розкриваються сутність, ознаки, характеристика педагогічного проектування та організація проектної діяльності вчителя в системі науково-методичної роботи ЗНЗ.

ПРОЕКТНА ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРЕСУ ДО НАВЧАННЯ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Анастасія БАРАНОВА, аспірантка
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка

Анотація. У статті наголошено, що освіта та її роль є пріоритетними у розвитку сучасного суспільства. Доведено, в учнів потрібно виховувати інтерес до навчання, що сприятиме самовихованню та бажанню отримувати і засвоювати знання. Автор аргументує, що сучасну молодь потрібно виховувати і навчати інноваційними методами і технологіями, серед яких важливе місце займає проектна технологія. Розкрито питання виникнення та розвитку проектної технології. Виокремлено творчі, ігрові та інформаційні проекти як найбільш доступні для молодших школярів під час навчання.

Ключові слова: інтерес до навчання, інноваційні технології, технології формування інтересу до навчання, проектна технологія, проектне навчання, навчально-пізнавальна активність, ігрові проекти, інформаційні проекти, творчі проекти.

Значимість освіти та її роль у суспільстві є пріоритетними у розвитку сучасної цивілізації. Освітні системи в будь-якій країні повинні сприяти реалізації основних завдань соціально-економічного та культурного розвитку суспільства. Науковці багатьох країн давно наголошують на тому, що майбутнє за тією цивілізацією, яка максимально забезпечить розвиток інтелектуального та творчого потенціалу своїх громадян. А це, як доводять дослідження, можливо лише тоді, коли держава та суспільство приділяють достатню увагу питанням освіти.

Одним із провідних орієнтирів української освіти і виховання є врахування здібностей, нахилів та інтересів школярів у процесі навчальної діяльності, що визначено Законом України «Про освіту». Актуальним є завдання створити такі

сприятливі умови для творчого характеру навчальної діяльності дітей, які б допомагали їм самореалізуватися у складній соціокультурній ситуації та формували потребу особистості в подальшому творчому сприйнятті світу.

Інтерес до пізнання навколишнього середовища є своєрідним епіцентром розвитку учня, його пізнавальної самостійності, формування позитивного ставлення до результатів власної праці. Пізнавальний інтерес значною мірою визначає поведінку людини, її духовну й розумову сфери, інтелектуальні, морально-етичні комунікативні якості, отже, він забезпечує виховання творчої особистості. Інтереси людини до пізнання дійсності чинять суттєвий вплив на особистість. Вони тісно пов'язані з увагою, пам'яттю, мисленням, емоціями, волею і сприяють творчій

Баранова А.

Проектна технологія як засіб
формування інтересу до навчання молодших
школярів / А. Баранова // Освіта і
управління. – 2011. – Т. 14, № 2/3. – С. 102–
105. – Бібліогр.: 10 назв.

У статті наголошено, що освіта та її роль є пріоритетними у розвитку сучасного суспільства. Доведено, в учнів потрібно виховувати інтерес до навчання, що сприятиме самовихованню та бажанню отримувати і засвоювати знання. Автор аргументує, що сучасну молодь потрібно виховувати і навчати інноваційними методами і технологіями, серед яких важливе місце займає проектна технологія. Розкрито питання виникнення та розвитку проектної технології. Виокремлено творчі, ігрові та інформаційні проекти як найбільш доступні для молодших школярів під час навчання.

Бабська Л.

Проект як основа творчого розвитку /
Л. Бабська // Відкритий урок: розробки,
технології, досвід. – 2011. – № 12. – С. 55–64.

Ідеї проектного навчання широко застосовуються в освітніх системах різних країн.

ПРОЕКТ ЯК ОСНОВА ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ

Л. Бабська,
Сумська спеціалізована школа № 29

В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних навичок учнів, умінь самостійно конструювати свої знання й орієнтуватися в інформаційному просторі, розвиток критичного мислення. Метод проектів — зі сфери дидактики, приватних методик, якщо він використовується в рамках певного предмета. Метод — дидактична категорія. Це сукупність прийомів операцій оволодіння певною сферою практичного чи теоретичного знання, тієї чи іншої діяльності. Це шлях пізнання, спосіб організації процесу пізнання. Тому, якщо ми кажемо про метод проектів, то маємо на увазі саме спосіб досягнення дидактичної мети через детальну розробку проблеми (технологію), що повинна завершитися цілком реальним, відчутним практичним результатом, оформленим тим чи іншим чином.

Метод проектів завжди припускає рішення якоїсь проблеми. А рішення проблеми передбачає, з одного боку, використання сукупності різноманітних методів і способів навчання, а з іншого — необхідність інтегрування знань і умінь з різних сфер науки, техніки, технології, творчих галузей. Результати виконаних проектів повинні бути, що називається, «відчутними»: якщо це теоретична проблема, то конкретне рішення, якщо практично — конкретний результат, готовий до впровадження.

В статті розкрито особливості використання методу проектів в навчально-виховному процесі. Представлено класифікацію та типологію проектів, визначено загальні підходи до структурування проекту і параметри зовнішньої оцінки проекту, окреслено принципи проектної діяльності, висвітлено структуру організації роботи над створенням проекту.

Гейко В.

Метод проектів: від теорії до практики /
В. Гейко // Відкритий урок: розробки, технології,
досвід. – 2009. – № 12. – С. 26–31.

ТЕХНОЛОГІЯ

Проектна діяльність — найважливіший засіб активізації пізнавальної діяльності учнів.

МЕТОД ПРОЕКТІВ: ВІД ТЕОРІЇ ДО ПРАКТИКИ

Не висловити запит, необхідний в дослідженні.
Не висловити думку, необхідну в роботі.
В. Гейко

Теоретичні засади
Мета освіти XXI століття — підготувати учня, для якого:
1) навчання складається не тільки зі знань і вмінь, а і з вичищення цінностей суспільства;
2) навчання включає активний пошук захоплень і проблем;
3) навчання підкресляє необхідність самодисципліни;
4) навчання націлюється й будуватиметься на знаннях, вміннях і цінностях вивчення;
5) кожна особа здобуває знання й вміння у свій спосіб і свій час.

Такий учень буде:

- уміти постійно навчатися;
- знати, що робити, коли не відразу знайде виходу в певній ситуації;
- готовий співпрацювати з іншими, у складі команди вирішувати проблеми;
- свідомий того, що існують різні цінності;
- уміти творчо та винахідливо вирішувати складні проблеми;
- уміти опрацювати великий обсяг інформації;
- працювати добре виконаною роботою.

Осною, головним завданням сучасних методів є намагання начити учня думати під час отримання нових знань. Ефективніший процес навчання значною мірою зумовлена методика його реалізації. Під методом розуміється форма дводієвого процесу вивчення, форма стосунків учителя й учня.

В освіті широко використовуються інтерактивні технології. Вони є засобом для досягнення конкретно поставленої мети. Одним з інтерактивних форм навчання є проектна технологія.

Навчальний проект — науково-пошукова та дослідницька робота окремого учня, їх великої чи малої групи в позакласній чи класній формі. Метод проектів завжди спрямований на розв'язання деякої теоретичної чи практичної проблеми, яка передбачає, з одного боку використання різноманітних методів, засобів навчання, а з іншого — інтегрування знань, умінь, а уможливлення науки, техніки технологій, творчих професій.

Метод проектів виник на початку XX ст. в американській школі. У вітчизняній практиці існував у 1920–1930 рр. Останні часом цей метод здобуває все більшого поширення в багатьох країнах світу.

Слово «проект» запозичене з латинської мови й означає «кинути вперед», «той, хто висувастись», «той, хто йде вперед в світ». Потім це слово значиниють розуміти як «цель, за яку зусилля може і має право розпорядкатися класичною думкою». Сьогодні цей термін часто застосовується в менеджменті й описує

Розкрито теоретичні засади, характерні риси методу проектів, їх класифікація та практична реалізація проектної технології на уроці курсу "Ми - громадяни" в 9-му класі на тему "Сучасна демократія: що це таке".

Проектна діяльність – найважливіший засіб активізації пізнавальної діяльності учнів.

О. В. Григоряк, старший викладач кафедри технічних дисциплін БДПУ, м. Бердянськ

ФОРМУВАННЯ КУЛЬТУРИ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ: ПЕРЕШКОДИ ТА ШЛЯХИ ЇХ УСУНЕННЯ

АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОБЛЕМИ

Культура проектної діяльності передбачає розвиток особистості та прояв творчості — діяльності, в процесі якої людина самореалізується із використанням особистих можливостей для створення чогось нового, унікального.

Метою творчої проектної діяльності є використання власного досвіду, особистого таланту й уяви для розв'язання проблем, досягнення цілей і реалізації новітніх ідей. Результатом творчого процесу є новий, унікальний продукт, що дозволяє поліпшити життя творця або навколишнє середовище та дає можливості для формування культури суспільства.

Проте у процесі здійснення проектної діяльності виникає низка перешкод, які гальмують пошук нових ідей, ускладнюють пошук рішень, затримують роботу над проектом. Ці труднощі умовно можна розподілити на дві групи: психологічні й організаційні.

Метод проектів виник у другій половині XIX ст. у сільськогосподарських школах США. В основі цього методу лежать ідеї Дж. Дьюї, В. Х. Кілпатріка, Е. Торндайка й інших американських учених. Цей метод можна охарактеризувати як навчання через дію, коли учня безпосередньо залучають до активного пізнавального процесу: він самостійно формулює проблему, збирає необхідну інформацію, знаходить і порівнює варіанти її розв'язання, робить висновки, аналізує свою діяльність, формує «по цеглинках» щось нове та набуває нового навчального та життєвого досвіду.

ГРУПА ПСИХОЛОГІЧНИХ ТРУДНОЩІВ

Відсутність самоповаги та довіри. Найчастіше виражено нестачею впевненості в собі, віри у власні сили, здібності та самокритики. Проте може бути виражена самовпевненістю та зарозумілістю. Ці фактори заважають розпочати роботу над розв'язанням проблеми та підвищують ризик завдання шкоди під час реалізації ідей. Для подолання цієї перешкоди потрібно розвивати впевненість у собі.

Страх невизначеності (ригідність). Виражено відсутністю впевненості в правильності свого вибору. Із підпорядкуванням логіці особистість дотримує певної послідовності, перевірених алгоритмів і правил. Це обмежує особистість щодо використання нових засобів, які можуть бути більш ефективними та надійними. Для подолання цієї перешкоди потрібно розвивати уяву, гнучкість мислення, дізнаватися про появу нових засобів і застосовувати їх для розв'язання проблем і досягнення цілей.

Проектна діяльність — це особливий вид інтелектуальної діяльності, характерними рисами якої є самостійний пошук необхідної інформації, її творче перетворення на матеріалізований продукт (виріб, сценарій, плакат, реферат, стендові доповідь, мультимедійну презентацію тощо).

Григоряк О. В.

Формування культури проектної діяльності: перешкоди та шляхи їх усунення / О. В. Григоряк // Виховна робота в школі : наук.-метод. журн. — 2013. — № 8(серпень). — С. 50–52.

В статті висвітлено особливості груп психологічних та організаційних труднощів, які гальмують пошук нових ідей, ускладнюють пошук рішень, затримують роботу над проектом; подано рекомендації щодо подолання цих перешкод.

«Проектна діяльність як інноваційна форма роботи»

Рекомендаційний список до віртуальної виставки

підготувала

бібліограф I категорії

Оньша Тетяна Павлівна

Астраханцева С. В. Проектирование воспитательной работы в контексте социально-педагогической парадигмы / С. В. Астраханцева // Педагогика. – 2008. – № 4. – С. 37–43. – Бібліогр. : 6 назв.

Богосвятська А. І. Проектно-діяльнісна технологія навчання / А. І. Богосвятська // Зарубіжна література в школах України : наук.-метод. журн. – 2012. – № 10. – С. 24–31.

Бодько Лідія. Метод проектів як засіб реалізації особистісно орієнтованого навчання / Л. Бодько // Початкова школа : наук.-метод. журн. – 2013. – № 10. – С. 1–4.

Веракса Микола. Організація проектної діяльності у дитячому садку: творчі проекти / Микола Веракса, Олександр Веракса // Вихователь-методист дошкільного закладу. – 2010. – № 2. – С. 31–36.

Войтович О. Упровадження методу проектів у виховний процес / О. Войтович // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2008. – № 9. – С. 33–36.

Ільницька Т. Проектна діяльність очима вчителя / Т. Ільницька, О. Грохотська // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2011. – № 5. – С. 16–19.

Корнишев В. Інформаційні технології в проектній діяльності / В. Корнишев // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2011. – № 2. – С. 19–20. – Бібліогр.: 7 назв.

Мариновська О. Метод проектів як форма відображення проектної культури в освіті / О. Мариновська // Управління освітою. – 2008. – № 16(червень). – С. 19–29.

Метод проектів у сучасних умовах // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2008. – № 7/8. – С. 80–82 : фото.

За більш детальною інформацією ви можете звернутись до бібліотеки, інформаційно-бібліографічний відділ.

